

ПРАВОВІ ОСНОВИ ЗДІЙСНЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ЛІКВІДАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА

На сьогодні детального нормативного акта, який регламентує порядок ліквідації підприємства, не існує. Існуючі нормативні акти недостатньо чітко та повно усувають цю прогалину. Певний етап ліквідації, пов'язаний із припиненням прав та обов'язків підприємства щодо певної категорії контрагентів, регулюється окремими нормативними документами. Очевидно, що ліквідація є об'єктом цивільно-правового регулювання, тому сама ліквідація – це сукупність певних суспільних відносин. З іншого боку, ці правовідносини, зокрема припинення існування суб'єкта права, є причиною настання певних наслідків, а саме припинення існування суб'єкта права – юридичної особи [1]. Відповідно ліквідація юридичної особи – це певний юридичний факт, який тягне певні юридичні наслідки. Відомо, що юридичний факт є детермінантою виникнення, зміни чи припинення правовідносин. Наведене вище визначення ліквідації як припинення без переходу прав та обов'язків у порядку правонаступництва до інших осіб не позбавлене суперечності. Дійсно, поняття припинення юридичної особи як суспільного утворення передбачає певні суспільні відносини, що регулюються нормами права. Відповідно наука господарського права повинна передбачати формулювання поняття ліквідації такого утворення. Для вирішення такої проблеми можна обмежитися вказівкою на легальну дефініцію поняття «ліквідація», але чинний Господарський кодекс та Цивільний кодекс не можуть у повному обсязі визначити дане поняття, адже висвітлюють не його сутність, а наслідки та підстави виникнення такої процедури.

Згідно зі ст. 22 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» господарський суд виносить постанову про визнання боржника банкрутом та відкриває ліквідаційну процедуру, зокрема у таких випадках: за клопотанням комітету кредиторів про визнання боржника банкрутом та відкриття ліквідаційної процедури відповідно до ч. 8 ст. 16 Закону; при застосуванні спрощених процедур (статті 51, 52 Закону); у разі банкрутства громадян-підприємців (статті 47–49 Закону); у разі дострокового припинення процедури розпорядження майном

селянського господарства (ст. 50 Закону) [2].

Процедура ліквідації у справі починається після (курсив наш – С. Ж.) винесення постанови суду про визнання боржника банкрутом. Разом із тим, Закон не має точної вказівки, з якого моменту постанова набирає чинності, хоча за аналогією з ухвалою про початок процедури санації можна припустити, що постанова набирає чинності з дня її прийняття. У випадку ж касаційного оскарження постанови вона стане чинною після розгляду її апеляційним судом у касаційному провадженні. Загальний порядок набрання чинності постанови становить 10 днів. Під час розгляду справи у касаційному провадженні, на нашу думку, доцільно зупиняти провадження, адже дана постанова очевидно тягне негативні наслідки для підприємства, іноді непоправні.

Характерними рисами кризового стану суб'єкта господарювання є зниження обсягів виробництва, зменшення попиту на вироблену продукцію, зростання заборгованості перед кредиторами, затримки у виплаті заробітної плати, відшкодування за спричинення збитків унаслідок каліцтва, смерті працівників тощо. Передумовами ліквідації слід вважати цілісну взаємодію чинників. Одні з них можуть бути зовнішніми щодо підприємств, інші – внутрішніми і безпосередньо залежати від організації роботи на самому підприємстві [3]. Можна погодитися із думкою про те, що ліквідація є наслідком впливу чинників обох груп у комплексі, а обидві ці групи тісно пов'язані. Детермінують ліквідацію підприємства юридичні підстави, процесуальні акти та правові дії щодо припинення суб'єкта господарювання як суб'єкта права [4].

Банкрутство є наслідком негативних дій і різних факторів, частка вливу яких може бути різною. У розвинутих країнах із стійкою політичною та економічною системами банкрутство зумовлюється зовнішніми та внутрішніми чинниками [5]. Вміння господарюючого суб'єкта пристосуватись до змін економічних, технологічних і інших факторів є засобом не лише його виживання, а й процвітання. Отже, основними джерелами підприємницьких, господарських ризиків є внутрішні фактори, а саме прорахунки керівників та фахівців господарських

формувань. Що стосується підстав для ліквідації підприємства, то такими можуть бути: закінчення строку, на який підприємство створювалося, або досягнення мети; рішення власника чи вищого органу підприємства; рішення суду чи господарського суду про визнання недійсними статутних документів; рішення суду чи господарського суду з надання органам, що контролюють діяльність підприємства, у випадку систематичного чи грубого порушення ним законодавства; рішення господарського суду про визнання боржника банкрутом; рішення суду про заборону діяльності підприємства через невиконання умов, встановлених законодавством та незабезпечення дотримання цих умов; рішення суду чи господарського суду про скасування державної реєстрації підприємства з причини ненадання протягом року в органи ДПС податкових декларацій, документів фінансової звітності згідно з чинним законодавством; інші підстави, передбачені законом.

Автори підручника з цивільного права називають деякі з цих підстав причинами ліквідації, закріпленими в нормах права: досягнення мети, заради якої створювалося підприємство; закінчення строку дії підприємства; скасування державної реєстрації внаслідок зайняття забороненими видами діяльності чи внаслідок реєстрації самого суб'єкта з порушеннями [6].

В основі ліквідації лежать певні дії, насамперед дії того органу чи особи, які прийняли рішення про необхідність припинення таким чином юридичної особи. Тому п. 1 ч. 1 ст. 110 ЦК як на першу підставу ліквідації вказує на рішення учасників або органу юридичної особи, уповноваженого статутними документами. Даний пункт також містить перелік тих обставин, за наявності яких може бути прийняте рішення про ліквідацію (закінчення терміну, на який особа створювалася, досягнення мети, заради якої вона створювалася тощо). Так, із плином часу, на який створювалася юридична особа як подія, об'єктивно виникають права в учасників чи органу такої особи щодо прийняття рішення про ліквідацію. Але така можливість існує у вказаних суб'єктів і до настання вказаних обставин. Якщо ж настання вказаного терміну призводить не до виникнення права, а до виникнення обов'язку про ліквідацію особи, то це суперечить буквальному тлумаченню цього положення, адже учасникам чи органу особи не заборонено вносити зміни до статутних документів та збільшувати термін,

на який створено юридичну особу, або змінювати мету діяльності підприємства. Крім того, якщо реєструючий орган ігнорує свій обов'язок звернутися до суду з вимогою про ліквідацію такої особи, яка функціонує із порушенням чинного законодавства, то самій юридичній особі ніщо не заважає внести зміни до Статуту [7]. Тобто обставини, за наявності яких може бути винесене рішення про добровільну ліквідацію, не можуть бути віднесені до підстав добровільної ліквідації. Саме поняття підстав добровільної ліквідації є внутрішньо суперечливим, адже якщо ліквідація добровільна, то її підставою може бути тільки воля учасників, що свідчить про те, що в основі такої ліквідації лежить юридичний акт як правомірний дія, спеціально спрямована на досягнення певних наслідків. Окремі автори вважають, що юридична відповідальність виражена у формі відновлення порушених відносин із встановленням негативних наслідків для правопорушника, які полягають в обмеженнях особистого чи майнового характеру. Даний напрямок міркувань характеризується розмежуванням санкцій на заходи юридичної відповідальності та заходи захисту, оскільки примусове виконання невиконаного раніше обов'язку ще не створює негативних наслідків для правопорушника, а тому не може вважатися заходом відповідальності та є заходом захисту [8].

При цьому заходи захисту забезпечують відновлення порушених прав та за відсутності вини особи, яка порушила ці права, на відміну від заходів відповідальності, які практично завжди пов'язані з правопорушенням [9]. Інші автори пов'язують юридичну відповідальність із примусовою природою її реалізації. Тому таку відповідальність слід вважати виконанням обов'язку на основі державного чи рівного йому суспільного примусу [10]. На відміну від правової природи добровільної ліквідації підприємства як цивільно-правової відповідальності, єдиною підставою для якої є рішення відповідного суб'єкта, підстави ліквідації як цивільно-правової відповідальності з'являються до прийняття рішення про ліквідацію, оскільки лише за наявності цих підстав і може бути прийняте таке рішення.

Стаття 38 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» встановлює таку підставу для ліквідації особи, як провадження нею діяльності, що суперечить статутним документам, або такої, яка заборонена законодавством. Дана

підстава не залишає сумнівів щодо свого адміністративно-правового характеру. Адже існування норм права про види діяльності, які не заборонені або які дозволені, але з дотриманням певних процедур (наприклад ліцензування), передбачається цивільним та господарським законодавством. Проте саме таке законодавство регулює відносини, які вже є предметом дослідження адміністративного права. При цьому відповідальність за порушення вказаного законодавства міститься у ст. 110 ЦК України, що ще не означає пріоритету цивільно-правової природи вказаного заходу відповідальності, адже характер правопорушення, який не завжди передбачає настання шкоди, та характер самої відповідальності вказують на протилежне. Відповідно ліквідація підприємства як відповідальність за здійснення діяльності без належного дозволу повинна визнаватися правовою санкцією, що правильно виключена з контексту ст. 110 ЦК. Наведене підкріплюється тим, що в Кодексі України про адміністративні правопорушення, а також у Кримінальному кодексі України сьогодні є санкції за порушення законодавства про ліцензування, зайняття підприємницькою діяльністю (наприклад, ст. 202 КК «Порушення порядку зайняття господарською та банківською діяльністю», ст. 203 КК «Зайняття забороненими видами господарської діяльності»). Тим самим законодавець оберігає принцип неможливості неодноразової відповідальності за вчинення одного і того ж правопорушення.

Ще однією підставою застосування відповідальності у вигляді ліквідації ст. 38 вказаного Закону визначає здійснення діяльності, що заборонена законом. У практиці застосування права під такими законами розуміють законодавство, яке містить публічно-правові норми. Іноді вказані закони прямо містять вказівку на ліквідацію юридичної особи, що їх порушила. Наприклад, ст. 16 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації», яка встановлює випадки ліквідації вказаних суб'єктів у судовому порядку.

Публічно-правовий характер вказаної відповідальності не може бути поставлений під сумнів через те, що порушується виключено цивільно-правова норма, оскільки визнано, що порушення цивільно-правових норм може потягнути не лише цивільно-правову, але й адміністративну та кримінальну відповідальність. Таким чином, розглянуті підстави ліквідації юридичної особи як заходи відповідальності

не можуть розцінюватися як цивільно-правові порушення, а тому дані правопорушення та відповідальність за них повинні передбачатися не тільки цивільно-правовими та публічно-правовими нормами. Породжувані шкідливі наслідки полягають у порушенні чинного правопорядку в цілому. Тому недарма вимога про ліквідацію юридичної особи може бути заявлена до суду уповноваженими на це державними органами (ч. 2 ст. 110 ЦК), тоді як звернення до суду особи, чії права порушені, передбачається у випадку вчинення цивільно-правового делікту. Крім того, не лише природа правопорушень свідчить про публічно-правовий характер ліквідації. Це підтверджується також самою природою ліквідації як заходу відповідальності, що застосовується за вчинення подібних порушень.

Підстави ліквідації юридичних осіб, не пов'язаної з їх банкрутством, вичерпно наведені у п. 2 ст. 38 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців»: визнання недійсним запису про проведення державної реєстрації через порушення закону, допущені при створенні юридичної особи помилки, які не можна усунути, провадження нею діяльності, що суперечить установчим документам, або такої, що заборонена законом; невідповідність мінімального розміру статутного фонду юридичної особи вимогам закону; неподання протягом року органам державної податкової служби податкової декларації, фінансової звітності; наявність в ЄДР запису про відсутність юридичної особи за вказаним її місцезнаходженням. Отже, використання для формування статутного фонду коштів, отриманих в кредит одним із засновників, не є підставою для припинення юридичної особи та скасування державної реєстрації [11].

Таким чином, підставами ліквідації підприємства є фактичні дії, обставини, з якими закон пов'язує припинення діяльності суб'єкта. Обставини ці завжди вказані у законодавстві (законодавство про банківську діяльність, про банкрутство, антимонопольне законодавство, законодавство у сфері гірничої промисловості тощо). Крім того, Закон передбачає право господарюючих суб'єктів закріплювати окремі підстави як обставини припинення самих суб'єктів у статутних документах.

Черговість задоволення вимог кредиторів визначена ст. 112 ЦК та ст. 31 Закону: у разі недостатності коштів, отриманих від реалізації майна боржника, для повного задоволення

вимог однієї черги вимоги задовольняються пропорційно сумі вимог, що належить кожному кредитору однієї черги. Найбільші труднощі виникають при задоволенні вимог кредиторів другої черги (працівники банкрута). Крім основного боргу із заробітної плати, працівники банкрута мають судові рішення про стягнення сум за затримку остаточного розрахунку при звільненні, моральної шкоди. Для банкрута це можуть бути надвеликі суми. Якщо стягувати ці суми, то, як слушно вказується, буде порушено принцип пропорційності щодо тих осіб, які до суду не зверталися [12]. Тому на практиці спочатку відшкодовують основний борг працівникам, а у разі наявності решти – інші зобов'язання. Крім того, згідно з листом Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва від 30 листопада 2005 р. № 10498, підприємство може бути ліквідованим за наявності заборгованості по заробітній платі через відсутність ліквідаційної маси [13]. До сьогодні на законодавчому рівні не врегульоване питання, яким чином відшкодовувати таким кредиторам моральну шкоду і до якої черги слід відносити такі борги.

Важливим є питання стосовно дотримання вимог збереження таємниці комерційної діяльності підприємства після початку процедури ліквідації. Згідно зі ст. 30 Закону України «Про інформацію», конфіденційна інформація належить до інформації з обмеженим доступом. Комерційною не може бути інформація про засновників, статутний фонд. Частина 1 ст. 36 ГК України містить визначення поняття «комерційна таємниця» – відомості, пов'язані з виробництвом, технологією, управлінням, фінансовою та іншою діяльністю суб'єкта господарювання, які не є державною таємницею, розголошення яких може призвести до шкоди суб'єкта. Право встановлення обсягу комерційної інформації надане суб'єктам господарювання. Проте воно не поширюється на інформацію, яка згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 1993 р. № 611 не є комерційною [14].

Відповідно до ст. 60 ГК України ліквідація суб'єкта господарювання здійснюється ліквідаційною комісією, яка утворюється власником майна суб'єкта чи його представником або іншим органом, якщо інший порядок її утворення не передбачений господарським законодавством. Ліквідацію може здійснити й орган управління суб'єкта, що ліквідується. Строки ліквідації, строки заяв спірних кредиторів

становлять не менше двох місяців з дня оголошення про ліквідацію.

Основним фігурантом у процедурі ліквідації є ліквідатор, який призначається господарським судом. Суд може також призначити членів ліквідаційної комісії, яка стає керівником ліквідаційної процедури. Крім указаних осіб, певну роль у процедурі ліквідації може відігравати Антимонопольний комітет України. Так, згідно зі ст. 10 Закону України «Про холдингові компанії в Україні» ліквідація холдингової компанії здійснюється у разі скасування органом Антимонопольного комітету України або Кабінетом Міністрів України дозволу на концентрацію [15].

Вуглевидобувні підприємства завжди відігравали важливу роль в економіці України. Проте виникнення питання про їх ліквідацію об'єктивно тягне за собою вирішення ряду питань соціально-економічного, технічного, екологічного характеру. Через важливість тієї ролі, яку відіграють вуглевидобувні та вуглепереробні підприємства, відповідно до рішення уряду країни, рішення про ліквідацію їх приймає виключно Кабінет Міністрів України і погоджує його з відповідними обласними адміністраціями [16]. На підставі рішення про ліквідацію Міністерство вугільної промисловості України не пізніше ніж за рік до початку її проведення видає відповідний наказ, який містить заходи з підготовки підприємства до ліквідації, дату припинення видобутку, дату початку процедури ліквідації. Не пізніше ніж за три місяці до початку робіт з ліквідації Міністерство наказом створює ліквідаційну комісію.

Ліквідація підприємства тягне за собою зняття його з обліку як платника податків в органах ДПС. Цей порядок регулюється Інструкцією про порядок обліку платників податків від 1998 р. [17]. Закриття рахунків є важливою умовою зняття платника податків з обліку. Процедура відбувається відповідно до Інструкції про порядок відкриття та використання рахунків у національній валюті [18].

Відповідно до ст. 1 Закону господарський суд може визнати особу боржника банкрутом у разі встановлення неможливості відновити його платоспроможність та задовольнити визнані вимоги кредиторів не інакше як через застосування ліквідаційної процедури. Разом із тим, чинна редакція ЦПК України (ч. 4 ст. 205) передбачає, що боржник може бути оголошений банкрутом через недостатність його майнових активів для задоволення вимог кредитора. Але критерій достатності має більше

суб'єктивний характер, ніж об'єктивний, і, як зазначає Н. М. Камша, не встановлений чинним законодавством. Тобто ані Закон, ані ЦПК, ані підзаконні акти не містять методики врахування достатності ліквідаційної маси, на підставі яких документів суд повинен визнавати цю недостатність, визнавати або відмовляти у визнанні банкрутом боржника [12]. Сьогодні суд визнає доказом наявного фінансового становища підприємства аналіз фінансово-господарської діяльності та звіт арбітражного керуючого.

Юридична особа припиняє свою діяльність з дня внесення запису про її припинення до Єдиного державного реєстру. Стаття 17 Закону «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» встановлює, що такий запис містить відомості про припинення юридичної особи, дату та номер запису про державну реєстрацію припинення, підстави припинення. Вищеназваний Закон окремо передбачає порядок внесення запису в реєстр у випадку ліквідації особи (ст. 36 Закону). Зокрема у випадку відсутності особи за її місцезнаходженням суд може винести рішення про припинення такої особи (ч. 2 ст. 38 Закону). Підприємство може припинити свою діяльність на підставі визнання його судом банкрутом. Проте ані ЦК, ані ГК не регламентують детально порядок внесення такого запису через специфіку такої процедури, яка вимагає одночасного вирішення питання про оцінку майна банкрута, задоволення вимог кредиторів. Основним актом у вирішенні цих питань є спеціальний Закон «Про відновлення платоспроможності боржника...». ЦК України вперше встановлює правила щодо порядку припинення підприємства, тим самим захищаючи інтереси кредиторів та забезпечуючи інформаційну обізнаність населення та держави у факті припинення діяльності суб'єкта. Інформація про припинення особи обов'язково повинна бути надрукована у спеціальному друкованому засобі масової інформації. Крім того, якщо суб'єкт самостійно прийняв рішення про власну ліквідацію, він повинен негайно повідомити про це в орган, що здійснив його реєстрацію. Спеціальні правила встановлені у випадках ліквідації суб'єкта за рішенням суду (ст. 38 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та

фізичних осіб – підприємців»). З дати внесення до Єдиного державного реєстру запису про рішення відповідних суб'єктів щодо припинення юридичної особи заборонено проведення державної реєстрації змін до установчих документів цієї юридичної особи, внесення змін до реєстру щодо відомостей про відокремлення підрозділів (ст. 35 вищенаведеного Закону). З моменту реєстрації припинення юридичної особи вводяться обмеження її діяльності. Така особа вже позбавлена права створювати та ліквідувати підрозділи [19]. Через два місяці після публікації рішення про припинення діяльності у спеціалізованому виданні починається наступний етап – безпосередня реєстрація припинення юридичної особи. Остання повинна надати реєстратору документи, на підставі яких відбувається реєстрація припинення, робляться відповідні позначки у статутні документи, вноситься запис у Реєстр. Датою такого запису є дата припинення особи (ч. 2 ст. 33, ч. 8 ст. 36 Закону). Протягом зазначених двох місяців ліквідаційна комісія повинна виявити всіх кредиторів, оцінити фінансово-господарський стан підприємства, вирішити питання виконання вимог кредиторів.

Ліквідація юридичної особи як захід відповідальності не може визнаватися заходом цивільно-правової відповідальності. Цей висновок пов'язаний із тим, що за наявності різних поглядів на поняття юридичної відповідальності немає особливої різниці у позиціях стосовно її функцій. Загальновизнано те, що санкції у цивільному праві є правовідновлювальними, тобто заходи цивільно-правової відповідальності практично збігаються із заходами захисту порушених прав. Питання про ліквідацію суб'єкта господарювання у зв'язку з припущеними під час його створення грубими неусувними порушеннями закону близьке до питання про наслідки визнання недійсним акта державної реєстрації юридичної особи.

Українська юридична наука сьогодні потребує ґрунтовних досліджень, напрямків та механізмів удосконалення економіки країни. Одним із таких прийомів є розробка механізму функціонування юридичних осіб та припинення такого функціонування. Особливого значення цей аспект набуває у випадках створення на території України юридичних осіб з часткою іноземних інвестицій.

Література

1. Нода Е. В. Ликвидация юридических лиц по законодательству РФ : дис. ... канд. юрид. наук / Е. В. Нода. – М., 2005. – 250 с.
2. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом : закон України від 30 черв. 1999 р. № 784 // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 42–43. – Ст. 378.
3. Петленко Ю. В. Механізм банкрутства підприємств / Ю. В. Петленко // Фінанси України. – 1998. – № 2. – С. 65–69.
4. Щербіна В. С. Господарське право : підручник / В. С. Щербіна. – 3-є вид. – К. : Юрінком Інтер, 2001. – 250 с.
5. Тітов М. І. Матеріально–правові та процесуальні аспекти визнання господарюючих суб'єктів банкрутами : дис. ... канд. юрид. наук / М. І. Тітов. – Х., 1996. – 270 с.
6. Цивільне право України : курс лекцій : у 6 т. Т.1. Кн. 2 / [за ред. Р. Б. Шишки та В. А. Кройтора]. – Х. : Еспада, 2004. – 500 с.
7. Мельников А. А. Гражданско-правовое регулирование прекращения юридических лиц : дис. ... канд. юрид. наук / А. А. Мельников. – М., 1997. – 300 с.
8. Иоффе О. С. Вопросы теории права / О. С. Иоффе, М. Д. Шаргородский. – М., 1961. – С. 312–325; Грибанов В. П. Ответственность за нарушение гражданских прав и обязанностей / В. П. Грибанов. – М., 2001. – С. 310–312.
9. Алексеев С. С. Общая теория социалистического права. Вып. 2 / С. С. Алексеев. – Свердловск, 1964. – 270 с.
10. Братусь С. Н. Юридическая ответственность и законность (очерк теории) / С. Н. Братусь. – М., 2001. – 120 с.
11. Постанова Вищого господарського суду України у справі від 28 лип. 2005 р. № 51/83–04.
12. Камша Н. М. Проблемні питання здійснення ліквідаційної процедури у справах про банкрутство / Н. М. Камша // Санація та банкрутство. – 2005. – № 4. – С. 137–142.
13. Лист Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва від 30 листоп. 2005 р. № 10498 // Галицькі контракти – Дебет – Кредит. – 2006. – № 6. – 6 лют.
14. Про перелік відомостей, що не становлять комерційну таємницю : постанова Кабінету Міністрів України від 9 серп. 1993 р. № 611 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
15. Про холдингові компанії : закон України від 15 берез. 2006 р. № 3528-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 34. – Ст. 291.
16. Порядок ліквідації збиткових вугледобувних та вуглепереробних підприємств : постанова Кабінету Міністрів України від 27 серп. 1997 р. № 939 // Офіційний вісник України. – 1997. – № 35. – Ст. 103.
17. Інструкція про порядок обліку платників податків : наказ Державної податкової адміністрації України від 19 лют. 1998 р. № 80 // Налоги и бухгалтерский учет. – 2002. – № 29 (483). – С. 36.
19. Інструкція про відкриття банками рахунків у національній чи іноземній валюті : постанова Правління НБУ від 18 груд. 1998 р. № 527 // Офіційний вісник України. – 1999. – № 1. – Ст. 23.
19. Погребняк А. Юридические нюансы (не)подтверждения регистрации СПД / А. Погребняк // Бухгалтер. – 2004. – № 42 (282). – С. 45–49.

Надійшла до редколегії 24.11.2009

Анотації

Досліджено поняття господарсько-правових видів процедур ліквідації підприємств в Україні. Визначено поняття «ліквідація» як судова процедура банкрутства, що застосовується до неплатоспроможного боржника, якого господарський суд визнав банкрутом; звільнення банкрута від боргів, і, як правило, припинення його діяльності.

Исследовано понятие хозяйственно-правовых видов процедур ликвидации предприятий в Украине. Определено понятие «ликвидация» как судебная процедура банкротства, применяющаяся к неплатежеспособному должнику, которого хозяйственный суд признал банкротом; освобождение банкрота от долгов, и, как правило, прекращение его деятельности.

The notion of business and legal procedures species concerning enterprises liquidation in Ukraine is researched. Definition «liquidation» as a judicial procedure of bankruptcy applied to insolvent debtor, which was admitted as a bankrupt by economic court, debtor's release from debts and cessation of its activity are defined.